

GÖRÜŞLERİM

Prof. Dr. Perihan ÇAMBEL



G - VATAN - 06

Fransız Kültür Merkezinde Cangal Çetiz resitali

Fransız Kültür Merkezi Ankara'nın en eski yabancı kültür ocağıdır denebilir. Vaktiyle Türk Kanser Radyobiolojisi Cemiyeti tarafından bunun salonunda: «ÜBÜ KIRAL» piyesini oynattırılmışım, rahmetli Asaf Çiyiltepe'nin yardımı ile. İşte bu salonda, Ankara Devlet Konservatuvarının iki genç, değerli sanatçısı, sanat okutmanı, Doğan Cangal ve Tulga Çetiz, bir viyolonçelo - piyano resitali verdiler. Bu iki genç, kendilerinden ileri de söz konusu ettirilecektir. Sa-
yın okurlarıma onları tanıtmayı ödev bilirim.

DOĞAN CANGAL'IN KİMLİĞİ

Adapazar doğumlu olan 33 yaşındaki sarışın, uzun saçları ensesinde toplanan zarif genç, orta öğrenimini Eskişehir'de yaptıktan sonra Ankara Devlet Konservatuvarının viyolonçelo bölümüne girmiştir. Burada, değerli bir hoca ve müzisyen olan Prof. Bachmann'ın öğrencisi olarak yetişmiştir. 1961 de pek iyi derece ile bitirmeyi başarmıştır. Paris'te Ecole Normale de Musique'te ünlü André Navarra'nın öğrencisi

olarak 1965 te Licence de Concert sınavında birinci Nomme olmayı başarmıştır. Bir resital verdikten sonra Ankara'ya dönmüştür. Cangal, Devlet Konservatuvarında, Belçikalı Marcel Debot'nın başkanlığını yaptığı Yaylı Sazlar Bölümünde viyolonçello okutmanıdır. Konservatuvar konserlerine katılmaktadır.

TULGA ÇETİZ'İN KİMLİĞİ

Bu kumral dalgalı saçlı, kestane gözlü genç, dayısı ve meslekdaşım göz hastalıkları uzmanı rahmetli Dr. Muzaffer Sander dostuma benziyor. O nunkine benzer bir inceliği var, gövdeli olmasına rağmen, Fuat Turkey'nin öğrencisi olmuştur. Devlet Konservatuvarında. Burada aynı zaman da Mitat Fenmen'le de iki yıl

çalışmıştır. 1961 de Piano Bölümünden bitirme sınavını vermiştir. Arada 1959 da 1 yıl süre ile Romada Prof. Rodolfo Caporali ile öğrenciliğini sıkıştırılmıştır. 1962 — 1965 yıllarında Pariste Ecole Normale de Musique'te Madam Boscourret ile çalışmış, sonra Ankara'ya dönmüştür. Şimdi Devlet Konservatuvarında piyano okutmanıdır.

CANGAL — ÇETİZ RESİTALİ

Sanatçılar, yaka uçları uzunca ve sivri beyaz yakalı frakları ile çok şıktilar. Üstlerinden bir Paris inceliği akıyor du sanki.

L. Caix d'Hervellois'nun re minör süitini, Beethoven'in Haendel bir teması üzerine 12 çeşitlemelerini, Jolivetnin Noktürnünü, Bach'ın 4 no. lu süitini, Debussy'nin

Sonatını, ve alkışlanma parçası olarak Boccherini'nin, Rondo'sunu büyük bir temizlikle, doğrulukla, titizlikle icra ettiler. Müziklerin tekstlerine sadık kalarak, her yarattının kendi niteliklerini karakterini saklamasını bildiler. Bugün iyi müzik sanatçısı diye alkışlanan az sanat olduğu gibi kalacak satıcılarının yoluna sapmadılar. Yani kendilerinden uydurdukları yorumlar ya da uydurma cam bazlıklar yapmaktan kaçındılar. Belli Cangal da Çetiz de akademik genç müzikkilerdi. Piyasa müzikkileri değildi. Bundan dolayı kendilerini kutularım çünkü kendi yorumları ile ortaya çıkıp müzik severlere demagoji yapan sanatçıları onaylamıyorum. Adları ne kadar ağızlarında gezerseniz...

Bununla beraber Cangal bağdanın gerektirdiği yay cambazlığını Haendel'in bir teması üzerine Beethovenin yazdığı çeşitlemelerin birinde gösterdi. Bu kadar genç bir çelist tarafından belki de beklenemeyecek bir ustalıkla titizce! Bilinmiştir ki en zor enstümanların başında gelir çelo.

Cangal Bach'ın 4 no. lu Süitinde solo icrada, Bach'ı iyi anlamış olmanın ustalığı ve yer yer collé yani seslerin birbirine sanki yapışık gibi duyulduğu bir icra çıkardı. Gözleri, kapalı müziği sanki içinden izler gibi çalışıyordu.

Genç sanatçılara, Debussy'nin Sonat'ında bu zengin sesli çok çeşitli, zenginliği ile polifonik yani çok sesli müziğin bir başarı doruğu olan yaratıda bu ses zenginliğini açıkça ortaya koydular. Bu özellikle Serenadeta belirgin di. Burada sanki denizde sis içinde sesler geliyordu. Debussy'nin doğayı seslendir

mekteki empresyonizminin hünelerini müzikalite ile yansıttılar. Bu parçadaki nefis Staccato'lar da coşku uyandırıcı oldu.

Cangal'ın kullandığı çelo Fransa'nın 50 yıl öncesi «Gand» el yapılıdır. Cangalın sağ el bileğininin gevşek yu muşaklığı, sol el parmaklarının titreşimleri ile sazının tel lerini sese getirmesi dikkati çekiyordu.

SONUÇ

Pariste yetişmelerini ilerleten iki genç sanatçı (Cangal ve Çetiz, akademik bir müzik icrasının aşamasını, Cangal da Celo'da virtüozluğa yaklaşma göstermişlerdir. Çaldıkları bağdaların niteliklerine sadık kalmanın içinde akademik olduğu kadar sanatkârcasına bir icra sunmuşlardır.